

PREZES
URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW W POZNANIU

61-851 Poznań, ul. Zielona 8
Tel. (0-61) 852-15-17, 852-77-50, Fax. (0-61) 851-86-44
E-mail: poznan@uokik.gov.pl

Poznań, 30.12.2002 r.

RPZ – 565/3/02/D.O./....

D e c y z j a n r R P Z - 30/2002

I. Na podstawie art. 9 w zw. z art. 5 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* (Dz.U. Nr 122 z 2000 r. poz. 1319 ze zmianami), po rozpoznaniu sprawy wszczętej z urzędu przeciwko Parafii Rzymsko Katolickiej p.w. Św. Bartłomieja Apostoła w Stawiszynie oraz przedsiębiorcy Rochowi Kubickiemu, właścicielowi Zakładu Usług Pogrzebowych w Stawiszynie, w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ***uznaje się za praktykę ograniczającą konkurencję*** paragraf 3 umowy zawartej przez te podmioty w dniu 31 marca 2000 r. w sprawie opieki nad cmentarzem parafialnym w Stawiszynie, w części dotyczącej przyznania przedsiębiorcy Rochowi Kubickiemu wyłącznego prawa do kopania grobów na cmentarzu będącym własnością tej Parafii

i nakazuje się zaniechanie jej dalszego stosowania

II. Na podstawie art. 11 w zw. z art. 8 ust.1 i 2 pkt 5 ww. ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*, po rozpoznaniu sprawy wszczętej na wniosek panów Józefa i Krzysztofa Macniaków, właścicieli spółki cywilnej Zakład Stolarski, stolarstwo, wyrób pogrzebowych sprzedaż trumien, usługi pogrzebowe w Stawiszynie, w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ***nie stwierdza się*** stosowania przez Parafię Rzymsko-Katolicką p.w. Św. Bartłomieja Apostoła w Stawiszynie oraz przedsiębiorcę pogrzebowego Rocha Kubickiego, właściciela Zakładu Usług Pogrzebowych w Stawiszynie, praktyk ograniczających konkurencję, polegających na nadużywaniu pozycji dominującej na rynku administrowania cmentarzem parafialnym w Stawiszynie, poprzez przeciwdziałanie ukształtowaniu się warunków niezbędnych do powstania i rozwoju konkurencji na rynku usług pogrzebowych w tej miejscowości w drodze uniemożliwiania wnioskodawcom wykonywania usług pogrzebowych na terenie tego cmentarza.

U z a s a d n i e n i e

Do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatury w Poznaniu wpłynął wniosek panów Józefa i Krzysztofa Macniaków, właścicieli spółki cywilnej Zakład Stolarski, stolarstwo, wyrób pogrzebowych sprzedaż trumien, usługi pogrzebowe w Stawiszynie

(zwanych dalej wnioskodawcami) z żądaniem wszczęcia postępowania administracyjnego p-ko Parafii Rzymsko Katolickiej p.w. Św. Bartłomieja Apostoła w Stawiszynie (zwanej dalej Parafią) oraz przedsiębiorcy Rochowi Kubickiemu, właścicielowi Zakładu Usług Pogrzebowych w Stawiszynie. Wnioskodawcy wyjaśnili, iż z chwilą, gdy Roch Kubicki zajął się wykonywaniem obsługi pogrzebów, ich firma została wyeliminowana z rynku. Wskazali, iż w pozyskiwaniu zleceń Rochowi Kubickiemu pomaga proboszcz Parafii, który w czasie nabożeństw jakie miały miejsce w dniach 28.07.2002r. oraz 05.08.2002 r. ogłosił z ambony, że obsługą pogrzebów na cmentarzu parafialnym może zajmować się wyłącznie firma Rocha Kubickiego. Na dowód, że deklaracja ta nie była gołosłowna wnioskodawcy przedłożyli oświadczenia trzech osób, które przy zgłoszeniu pogrzebu zmuszone zostały do zlecenia jego obsługi firmie Rocha Kubickiego. Zdaniem wnioskodawców trudności, z jakimi spotykają się prowadząc na terenie Stawiszyna działalność w zakresie wykonywania usług pogrzebowych oraz sprzedaży trumien wynikają z faktu łączenia przez przedsiębiorcę Rocha Kubickiego dwóch rodzajów działalności, kopania grobów i opieki nad cmentarzem oraz wykonywania usług pogrzebowych. W swoim wniosku argumentowali, iż wykonywanie tych usług powinno zostać rozdzielone, a osoba której powierzono opiekę nad cmentarzem nie powinna prowadzić zakładu pogrzebowego. Wnioskodawcy wyjaśnili, iż wielokrotnie rozmawiali na ten temat z Proboszczem Parafii, lecz bez rezultatu. W efekcie, w 2002 roku na cmentarzu parafialnym wykonali zaledwie jeden pogrzeb.

Urząd wszczął postępowanie administracyjne z art. 5 ust. 1 pkt 6 oraz art. 8 ust. 1 i 2 pkt 5 ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. Nr122 poz. 1319 ze zmianami; zwanej dalej ustawą antymonopolową), kwalifikując zarzuty postawione Parafii oraz przedsiębiorcy Rochowi Kubickiemu jako zawarcie porozumienia eliminującego oraz ograniczającego dostęp do rynku, a także jako nadużywanie pozycji dominującej na rynku administrowania cmentarzem parafialnym w Stawiszynie poprzez przeciwdziałanie ukształtowaniu się warunków niezbędnych do powstania i rozwoju konkurencji na lokalnym rynku usług pogrzebowych, w drodze uniemożliwiania wnioskodawcom wykonywania pełnego zakresu tych usług na ww. cmentarzu parafialnym.

W odpowiedzi na zarzuty Parafia wyjaśniła, iż bezzasadne jest twierdzenie wnioskodawców, że ich zakład nie może wykonywać pogrzebów na cmentarzu parafialnym w Stawiszynie. Na cmentarzu tym pogrzeby mają prawo obsługiwać wszystkie zainteresowane firmy pogrzebowe, o których wyborze decyduje jedynie rodzina zmarłego. Prócz firm miejscowych pogrzeby obsługiwały także firmy z Kalisza oraz Pleszewa. Zdaniem Parafii treść wniosku o wszczęcie postępowania jest dokumentem oszczerczym, zawierającym nieprawdziwe informacje, na dowód czego Parafia przedłożyła oświadczenie podpisane przez jedną z osób, która uprzednio zgodziła się świadczyć na rzecz wnioskodawców. W oświadczeniu tym osoba ta odwołała swoje uprzednie stanowisko odnośnie uniemożliwiania wykonywania usług kamieniarskich na cmentarzu.

Również przedsiębiorca pogrzebowy Roch Kubicki wskazał na bezzasadność zarzutów podniesionych przez wnioskodawców. Wyjaśnił, iż pozyskiwanie zleceń na obsługę pogrzebów związane jest z zakupem trumny; pogrzeb wykonuje firma, w której dokonano zakupu trumny. Oferta trumien produkowanych przez zakład wnioskodawców jest zdaniem R. Kubickiego niekonkurencyjna wobec jego oferty. W rezultacie to on, a nie wnioskodawcy, wykonuje większość pogrzebów na cmentarzu w Stawiszynie. Odnosząc się do zarzutu przysługującego mu prawa do wyłącznego kopania grobów na cmentarzu przedsiębiorca ten powołał się na zwyczajowe wykonywanie tych czynności przez jeden podmiot, co od lat praktykowane jest na wszystkich znanych mu cmentarzach. Zdaniem R. Kubickiego praktyka

taka uzasadniona jest obowiązkami jakie ciążyą na administratorach cmentarzy w związku z koniecznością zapewnienia jego sprawnego funkcjonowania oraz dbania o porządek i stan nagrobków. Wyjaśnił ponadto, iż firma wnioskodawców od lat wykonuje usługi na cmentarzach w pobliskich miejscowościach, lecz liczba wykonywanych przez nich pogrzebów zmniejsza się z uwagi na liczne nowopowstające zakłady pogrzebowe.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego ustalono następujący stan faktyczny:

Parafia Rzymsko-Katolicka p.w. Św. Bartłomieja Apostoła w Stawiszynie jest właścicielem jedynego cmentarza w tej miejscowości. Cmentarz ten jest miejscem prowadzenia działalności gospodarczej przez dwóch lokalnych przedsiębiorców pogrzebowych: firmę wnioskodawców oraz zakład Rocha Kubickiego. Zakład wnioskodawców istnieje od 1974 r., poza produkcją i sprzedażą trumien zajmuje się także obsługą pogrzebów. Przedsiębiorca Roch Kubicki od lat zajmował się kopaniem grobów na cmentarzu w Stawiszynie. Działalność w zakresie usług pogrzebowych zarejestrował w połowie 2000 r. i odtąd przejął obsługą niemalże wszystkich pogrzebów, jakie miały miejsce na tym cmentarzu. Zestawienie ilości pogrzebów obsługiwanych na cmentarzu w Stawiszynie przez obie firmy obrazuje tabela:

rok	Ilość pogrzebów obsługiwanych przez zakład wnioskodawców	Ilość pogrzebów obsługiwanych przez zakład Rocha Kubickiego
1995	17	-
1996	24	-
1997	7	-
1998	2	-
1999	6	-
2000	2	31
2001	4	32
2002	1	27

Roch Kubicki od lat sprawuje opiekę nad tym cmentarzem. Funkcję tę przejął po swoim ojcu. 31 marca 2000 r. pomiędzy nim a Parafią, reprezentowaną przez jej proboszcza, zawarta została umowa dotycząca opieki nad cmentarzem oraz wykonywanych na nim pochówków osób zmarłych. Na mocy tej umowy Roch Kubicki został ustanowiony zawiadującym ww. cmentarzem, a do jego obowiązków należy m.in. dbanie o utrzymanie czystości na cmentarzu, organizowanie wywozu nieczystości, dbanie o stan zieleni, otwieranie bram cmentarza, nadzoru nad ustawianiem nagrobków. W zamian za opiekę nad cmentarzem Parafia dała mu wyłączne prawo do kopania grobów oraz do nadzoru nad złożeniem zmarłego do grobu (par. 3 umowy- karta akt 77 verte akt sprawy). Umowa zawarta została na czas nieokreślony, a dla jej wypowiedzenia przewidziano roczny termin, na koniec dowolnego miesiąca. Umowa zatwierdzona została przez Kaliską Kurię Diecezjalną.

Z pisemnym wnioskiem o wyrażenie zgody na obsługę pogrzebów na cmentarzu w Stawiszynie wnioskodawcy wystąpili do Parafii w dniu 02.12.br. Do czasu zakończenia postępowania nie otrzymali stanowiska Parafii.

Na przestrzeni kilku ostatnich lat znacznie zmniejszyła się ilość pogrzebów wykonywanych przez wnioskodawców na cmentarzach znajdujących się w okolicznych miejscowościach, co obrazuje poniższa tabela:

Parafia	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Zbiersk	14	23	26	22	23	24	38	12
Piątek	12	6	5	9	1	7	5	6
Dzierzbín	3	3	5	5	6	10	11	8
Tykadłów	-	8	5	2	6	2	3	4
Goliszew	5	3	6	9	1	1	3	-
Rychnów	3	1	4	4	8	4	5	4
Blizanów	14	8	5	2	5	-	-	-
Brudzew	6	9	4	3	-	2	3	1
Lipe	10	8	9	8	5	3	-	1
Pamięcin	1	1	3	6	4	5	1	-
Kokanin	2	-	-	-	1	3	-	2
Kościelec	1	2	3	1	1	1	1	1
Borków	-	2	2	2	1	-	-	1
Kalisz	4	3	4	3	1	2	1	1
Grodziec	3	3	1	2	-	-	2	-
ogółem	100	104	90	81	68	66	77	42

W imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważono, co następuje:

Przepisy ustawy antymonopolowej zakazują stosowania praktyk ograniczających konkurencję. Do respektowania zawartych w niej zakazów zobligowane są podmioty, którym można przypisać przymiot przedsiębiorcy w rozumieniu art. 4 pkt 1 ustawy. Przepis ten stanowi, iż przedsiębiorcą jest m.in. osoba fizyczna, osoba prawna, a także jednostka organizacyjna nie mająca osobowości prawnej, organizująca lub świadcząca usługi o charakterze użyteczności publicznej, które nie są działalnością gospodarczą w rozumieniu przepisów o działalności gospodarczej. Przedsiębiorcą w rozumieniu tego przepisu jest więc zarówno osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą na własny rachunek, jak p. Roch Kubicki, ale także Parafia Kościoła Rzymsko-Katolickiego. Zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. Nr 29 poz. 154 z zm.) Kościół Katolicki rządzi się w swych sprawach własnym prawem, swobodnie wykonuje władzę duchowną i jurysdykcyjną oraz zarządu swoimi sprawami. Jednocześnie na podstawie art. 3 ust. 2 w sprawach odnoszących się do Kościoła, a nie uregulowanych ww. ustawą, stosuje się do niego powszechnie obowiązujące przepisy prawa, o ile nie są sprzeczne z wynikającymi z niej zasadami. Wymóg ten spełniają unormowania należące do sfery prawa publicznego ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Art. 5 ust. 1 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów zakazuje zawierania porozumień, których celem lub skutkiem jest wyeliminowanie, ograniczenie lub naruszenie w inny sposób konkurencji na rynku właściwym, polegających w szczególności na ograniczaniu dostępu do rynku lub eliminowaniu z rynku przedsiębiorców nieobjętych porozumieniem. Zarzut stosowania tej praktyki nie był objęty wnioskiem o wszczęcie postępowania antymonopolowego. W tym zakresie postępowanie zostało wszczęte z urzędu,

po zapoznaniu się z treścią umowy zawartej pomiędzy Parafią a p. Rochem Kubickim. Paragraf 3 tej umowy daje p. Rochowi Kubickiemu wyłączność na kopanie i zasypywanie grobów na cmentarzu w Stawiszynie.

W działalności gospodarczej związanej z pochówkiem zmarłych można wyodrębnić dwa rynki: rynek administrowania cmentarzami i wykonywania usług cmentarnych oraz rynek wykonywania usług pogrzebowych. Pierwszy z tych rynków obejmuje czynności związane z utrzymaniem i prawidłowym funkcjonowaniem cmentarza. Do czynności tych należą: czynności porządkowe (m.in. pielęgnacja zieleni, utrzymanie czystości, konserwacja urządzeń cmentarnych), czynności związane z rozbudową infrastruktury cmentarza, czynności administracyjne (zw. z nadzorem architektoniczno-urbanistycznym, sanitarnym, porządkowym, prowadzeniem ksiąg cmentarnych, pobieraniem opłat, udostępnianiem infrastruktury cmentarza, przechowaniem zwłok). Zdaniem Urzędu celowe jest, aby czynności te wykonywane były przez jeden podmiot - właściciela cmentarza lub podmiot, któremu działalność taką zlecono na podstawie umowy. W przypadku cmentarza parafialnego w Stawiszynie czynności te wykonuje Parafia oraz przedsiębiorca Roch Kubicki.

Rynek wykonywania usług pogrzebowych obejmuje natomiast czynności związane z pochówkiem zmarłych, tj. organizację pogrzebu, ceremoniał pogrzebowy (tzw. asysta pogrzebowa), czynności zw. z przygotowaniem zwłok do pochówku, kopanie i zasypywanie grobów, ekshumacje. Czynności te wykonywane są tak przez podmioty zarządzające cmentarzami, jaki i przez nie związane z nimi zakłady pogrzebowe. Taka interpretacja zakresu czynności zaliczanych do usług cmentarnych i pogrzebowych wynika z przepisów ustawy z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (tekst jednolity: Dz.U. z 2000 r. Nr 23 poz. 295) oraz orzecznictwa Urzędu oraz Sądu Antymonopolowego (por. wyrok Sądu Antymonopolowego z dnia 25.12.2000 r. sygn. akt Ama 76/00).

W świetle treści par. 3 umowy zawartej pomiędzy Parafią a p. Rochem Kubickim na terenie Stawiszyna prawo do wykonywania czynności kopania i zasypywania grobów ma wyłącznie zakład tego przedsiębiorcy. Tym samym pozostali działający na tym rynku przedsiębiorcy nie mogą świadczyć kompleksowych usług pogrzebowych w sytuacji, gdy pogrzeb organizowany jest na tym cmentarzu. Takie zachowanie wpływa negatywnie na stan i rozwój konkurencji na lokalnym rynku usług pogrzebowych i uzasadnia zakwalifikowanie go jako naruszenie art. 5 ust. 1 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Narusza bowiem prawo do oferowania i wykonania tego zakresu usług, a w konsekwencji może prowadzić do utraty pozyskania ewentualnych zleceń, bowiem nie można wykluczyć sytuacji, gdy zlecający usługę wybierze wykonawcę, chociażby ze względów finansowych, który oferuje jej pełen zakres. Parafia jako właściciel i administrator cmentarza powinna w swoich działaniach przestrzegać reguł konkurencji, stwarzając równoprawne warunki działania wszystkim zainteresowanym zakładom pogrzebowym. Zawierając z przedsiębiorcą Rochem Kubickim umowę o opiekę nad cmentarzem ma obowiązek zadbać, aby jej postanowienia nie ograniczały innych zakładów pogrzebowych w ich działalności w zakresie wykonywania usług pogrzebowych. Ponieważ do rynku tego zaliczane jest również kopanie i zasypywanie grobów oraz wykonywanie ekshumacji, również inne zakłady pogrzebowe mają prawo wykonywać na cmentarzu te usługi, o ile wyrażą taką wolę. Treść paragrafu 3 ww. umowy prawo to ogranicza, a więc w tej części umowa narusza zakaz stosowania praktyk ograniczających konkurencję.

Stąd orzeczono, jak w punkcie I sentencji decyzji.

Art. 8 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów za praktykę ograniczającą konkurencję uznaje nadużywanie przez przedsiębiorcę pozycji dominującej na rynku, a poszczególne punkty tego artykułu przykładowo wyliczają zakazane zachowania.

Możliwość postawienia danemu podmiotowi zarzutu naruszenia art. 8 w/w ustawy zachodzi w sytuacji, gdy podmiot ten zajmuje na wyodrębnionym rynku pozycję dominującą. Zgodnie z art. 4 pkt 9 ustawy przez pozycję dominującą rozumie się pozycję przedsiębiorcy, która umożliwia mu zapobieganie skutecznej konkurencji na rynku właściwym poprzez stworzenie mu możliwości działania w znacznym stopniu niezależnie od konkurentów, kontrahentów oraz konsumentów; domniemywa się, że przedsiębiorca ma pozycję dominującą, jeżeli jego udział w rynku przekracza 40%.

Na terenie miejscowości Stawiszyn znajduje się jeden cmentarz. Jest to więc jedyne miejsce pochówku zmarłych z terenu tej miejscowości. Właścicielem cmentarza jest Parafia, opiekę nad nim na mocy zawartej umowy sprawuje przedsiębiorca Roch Kubicki. Cmentarz ten, zgodnie z dotychczasową linią orzecznictwa antymonopolowego, stanowi odrębny rynek (por. wyrok Sądu Antymonopolowego z dnia 14.07.1999 r., sygn. akt XVII Ama 28/99). Na rynku tym Parafia, jako właściciel cmentarza oraz przedsiębiorca Roch Kubicki, jako sprawujący nad nim opiekę, *zajmują pozycję dominującą*. Ustalenie to uzasadnia rozpatrywanie działań tych podmiotów w aspekcie zakazu stosowania praktyk określonych w art. 8 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Wobec treści zarzutów wniesionych przez Wnioskodawcę dla oceny zachowań Parafii i przedsiębiorcy Rocha Kubickiego Urząd wszczął i prowadził niniejsze postępowanie pod zarzutem nadużywania pozycji dominującej na rynku, poprzez przeciwdziałanie ukształtowaniu się warunków niezbędnych do powstania i rozwoju konkurencji na rynku usług pogrzebowych w drodze utrudniania innym podmiotom wykonywania oraz obsługi pogrzebów na cmentarzu parafialnym w Stawiszynie (art. 8 ust.2 pkt 5 ww. ustawy). Na poparcie swoich twierdzeń do wniosku o wszczęcie postępowania wnioskodawcy załączyli oświadczenia dwóch osób. W jednym z tych oświadczeń osoba, która zleciła wnioskodawcom obsługę pogrzebu wskazała na próbę wymuszenia przez księdza proboszcza, aby usługę wykonał p. Roch Kubicki, przy czym ostatecznie usługę wykonał zakład wnioskodawców (karta akt 27). Z treści oświadczenia złożonego przez właściciela zakładu kamieniarskiego wynikało natomiast, iż ksiądz proboszcz zabronił mu wykonywania usług na cmentarzu (karta akt 26). Oświadczenie to osoba ta odwołała w dniu 06.11.br. (karta akt 60). Wnioskodawcy przywołali także treść ogłoszeń, które ksiądz proboszcz wygłosił z ambony w dniach 28.07 oraz 05.08. br. , w których poinformował parafian, iż na cmentarzu usługi może wykonywać tylko zakład Rocha Kubickiego. Przytaczając zestawienia ilości wykonanych pogrzebów wnioskodawcy wskazali natomiast na niemalże całkowite zaprzestanie przez ich zakład wykonywania usług pogrzebowych na terenie Stawiszyna.

W ocenie Urzędu przedstawione przez wnioskodawców dowody nie dają wystarczających podstaw, aby stwierdzić naruszenie art. 8 ust. 2 pkt 5 ww. ustawy. Dowodów na tę okoliczność nie udało się również zebrać w ramach przeprowadzonego postępowania dowodowego. Zawarta przez Parafię oraz p. Rocha Kubickiego umowa w sprawie opieki nad cmentarzem nie zawiera postanowień, które zakazywałyby innym zakładom pogrzebowym, w tym wnioskodawcom, wykonywania i obsługi pogrzebów na cmentarzu. Jak wyżej wyjaśniono, w zakresie dotyczącym prawa kopania grobów, postanowienie par. 3 tej umowy zostało przez Urząd zakwestionowane (punkt I decyzji).

Umowa ta daje p. Rochowi Kubickiemu nie tylko wyłączność na kopanie i zasypywanie grobów, ale także na sprawowanie nadzoru nad złożeniem zmarłego do grobu. Tak sformułowany zakres uprawnień przypisanych przedsiębiorcy Rochowi Kubickiemu wskazuje wręcz, iż na cmentarzu dopuszcza się obsługiwanie pogrzebów przez inne podmioty. Również z treści oświadczenia złożonego przez księdza proboszcza wynika, iż wnioskodawcy mogą wykonywać pogrzeby na cmentarzu w Stawiszynie. Urząd nie znalazł podstaw do zakwestionowania tej wypowiedzi, tym bardziej, że wnioskodawcy na przestrzeni ostatnich lat pogrzeby na tym cmentarzu jednak wykonywali. Ilość obsługiwanych przez nich pogrzebów co prawda z roku na rok była coraz mniejsza, lecz okoliczność ta nie ma znaczenia w aspekcie praktyki z art. 8 ust. 2 pkt 5 ustawy, zakazującej podejmowania działań, które przeciwdziałają ukształtowaniu się warunków niezbędnych do powstania i rozwoju konkurencji na rynku. Skoro wnioskodawcy wykonywali pogrzeby na cmentarzu w Stawiszynie, a umowa w sprawie opieki nad cmentarzem oraz stanowisko księdza proboszcza nie dają podstaw do stwierdzenia, iż w prawie tym zostają ograniczeni, nie można uznać, że Parafia oraz przedsiębiorca Roch Kubicki naruszyli ww. przepis ustawy o *ochronie konkurencji i konsumentów*, przeciwdziałając ukształtowaniu się warunków niezbędnych do powstania i rozwoju konkurencji na rynku.

Dowodem, który w tej sytuacji przemawiałby na korzyść wnioskodawców, byłaby pisemna odmowa udostępnienia ich zakładowi terenu cmentarza na wykonywanie obsługi pogrzebów. Tymczasem z pisemnym wnioskiem w tym zakresie wnioskodawcy wystąpili dopiero w dniu 02 grudnia 2002 r. i do dnia zakończenia niniejszego postępowania nie otrzymali od księdza proboszcza odpowiedzi na swoje pismo. W sytuacji, gdy odpowiedź byłaby negatywna, działanie Parafii jako naruszenie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów podlegałoby ocenie od dnia jej przedstawienia. Zakładając natomiast, że odpowiedź będzie pozytywna, (choć zasady udostępnienia wnioskodawcom terenu cmentarza Parafia, jako jego właściciel, może określić), nie można wykluczyć, iż nie wpłynie to na natychmiastową zmianę istniejącego stanu.

Aby stwierdzić stosowanie ww. praktyki ograniczającej konkurencję konieczne jest wykazanie, iż wnioskodawcy w konkretnym przypadku nie mogli wykonać usługi pogrzebowej, a zleceniodawca skorzystał z usług zakładu p. Rocha Kubickiego. Dowodów na tę okoliczność w ramach przeprowadzonego postępowania nie znaleziono. Urząd nie jest w stanie ustalić i stwierdzić, jaka jest faktyczna przyczyna utraty zleceń przez zakład wnioskodawców. Przedłożone przez nich zestawienia ilości wykonanych pogrzebów wskazują, że także na innych cmentarzach znacząco spadła liczba wykonywanych przez nich pogrzebów, co wskazuje, iż spowodowane jest to różnymi okolicznościami, w tym powstaniem nowych zakładów pogrzebowych.

W ramach postępowania antymonopolowego Urząd może badać treść umów, porozumień, pisemnych ustaleń, zawieranych przez właścicieli i administratorów cmentarzy. Nie może natomiast ingerować w sferę należącą do kompetencji Kościoła Katolickiego. Treść wypowiedzi księdza proboszcza wygłaszanych z ambony może być weryfikowana jedynie przez jego władzę zwierzchnią, a w sytuacji, gdy wypowiedzi te naruszają dobra osobiste lub prawa osób trzecich, osobom tym przysługuje ochrona przewidziana art. 23 k.c. oraz przepisami ustawy z dnia 16.04.1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 1996 r. Nr 47 poz. 496 ze zmianami). Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów, zgodnie z art. 1 ust. 1, określa warunki rozwoju i ochrony konkurencji oraz zasady podejmowanej w interesie publicznym ochrony interesów przedsiębiorców i konsumentów. Dowody przedstawione przez wnioskodawców nie pozwalają uznać, iż w odniesieniu do działań Parafii mamy do czynienia z naruszeniem praw, które chronione są ww. ustawami. Na

podstawie tych dowodów Urząd nie może uznać, iż naruszony został interes publiczny, reguły konkurencji na lokalnym rynku wykonywania usług pogrzebowych. Dowodów na tę okoliczność w ramach przeprowadzonego postępowania, jak wyżej wyjaśniono, nie znaleziono.

W tym stanie rzeczy Urząd orzekł, jak w punkcie II sentencji decyzji.

Od niniejszej decyzji przysługuje stronom odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwóch tygodni od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatury Urzędu w Poznaniu.

W imieniu Prezesa
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

Otrzymują:

- 1) Pani Józefa Górka-Macniak
Pełnomocnik Wnioskodawców
62-800 Stawiszyn, ul. Szosa Konińska 5
- 2) Parafia Rzymsko-Katolicka p.w. Św. Bartłomieja Apostoła
62-800 Stawiszyn, ul. Szkolna 10
- 3) Pan Roch Kubicki
62-800 Stawiszyn, ul. Wiśniowa 28.

